

پودمان ۵

بهره‌وری

شایستگی‌ها:

- مدیریت منابع
- محکم‌کاری

استاندارد عملکرد پودمان:

نشان دادن بهره‌وری در موقعیت‌های شبیه‌سازی شده و واقعی در انجام تکالیف کاری

مدیریت منابع

اهداف

- برنامه‌ریزی استفاده بهینه (مناسب) از منابع و اولویت‌بندی هزینه‌ها
- سازمان‌دهی و گسترش فعالیت‌ها براساس منابع در اختیار
- تغییر در فرایندها برای صرفه‌جویی در منابع کشور
- نوآوری سازمان یافته بر پایه فناوری در راستای حداقل‌سازی منابع
- تخمین زمانی انجام کارها به صورت استاندارد و ارائه پیشنهاد زمانی به مشتریان بر اساس آن

ضرورت و اهمیت

همان‌طور که می‌دانیم منابعی که در اختیار ما است، محدود می‌باشد و اگر نتوانیم استفاده صحیح کنیم روزی به پایان خواهد رسید. این منابع گستردگی فراوان دارند. لذا برای حفظ منابع انسانی، منابع مالی و منابع طبیعی ضرورت دارد در فرایندهای برداشت و مصرف تغییراتی صورت گیرد تا استفاده مناسبی از منابع داشته باشیم بدین صورت نسل‌های آینده سهم بیشتری از آنها خواهند داشت. برای این کار بایستی به دنبال جایگزین کردن منابع غیر تجدیدپذیر با منابع تجدیدپذیر باشیم.

■ بحث گروهی

در ارتباط با عوامل مؤثر در بهره‌وری یک کارخانه نمودار زیر را تکمیل کنید.

■ بحث گروهی

برداشت خود را از تصویر زیر شرح دهید.

شرح:

.....

.....

.....

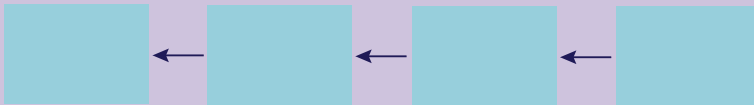

رنامه ریزی استفاده حداقلى از منابع و اولويت بندى هزينه ها

"هميشه فهرست اولويت بندى شده كارها و هزينه ها را در معرض ديدتان قرار دهيد."

بحث و گفت و گو

فرض كنيد با مبلغى كه داريد مى بايست با آن هزينه رفتن به هنرستان، خريد اقلام خوراكي شخصى، لوازم التحرير و بدهى به هم كلاسى خود را تأمين كنيد. ترتيب و اولويت بندى شما براى انجام آن چگونه است؟

فعاليت
كلاسى ۳

بحث و گفت و گو

براى پدران ما هميشه نان اصلى ترين غذا بوده و لذا قداست خاصى داشته است. به طورى كه اگر تكه نانى بر زمين افتاده بود با احترام از زمين برداشته، بوسيده و سپس در جايى كه لگدمال نشود قرار مى دادند. از طرفى توليد جو و گندم نيز اهميت خاصى داشته و جزئى از محصولات استراتژيك است.

با تشكيل گروه هاى دو يا سه نفره در مورد فرايند توليد تا مصرف اين محصول حياتى بحث و گفت و گو كنيد و نتايج آن را در كلاس ارائه نماييد. چگونه مى توان از منابع كمترى براى توليد و مصرف نان استفاده نمود؟

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

فعاليت
كلاسى ۴

سازمان‌دهی و گسترش فعالیت‌ها بر اساس منابع در اختیار

"چو دخلت نیست، خرج آهسته تر کن"

■ بحث و گفت‌وگو

با تشکیل گروه‌های دو یا سه نفره، در مورد حرفه مرتبط با رشته خود، منابع مورد نیاز را جهت توسعه فعالیت‌های مرتبط با آن شناسایی و در کلاس بحث و گفت‌وگو کنید.

فعالیت
کلاسی ۵

تغییر در فرایندها برای صرفه جویی در منابع کشور

■ تفکر

برداشت خود را از تصویر زیر نوشته، اثر آن را در منابع خدادادی و طبیعی کشور بنویسید.

فعالیت
کلاسی ۶

■ بحث و گفت‌وگو

پیرامون ارتباط صرفه‌جویی در استفاده از منابع کشور، جدول زیر را تکمیل کنید.

خدا	خود	خلق	خلقت

فعالیت
کلاسی ۷

نوآوری سازمان یافته بر پایه فناوری در راستای حداقل سازی منابع

"هر سازمان، شرکت، کارخانه و... باید از لحاظ فناوری به روز بوده و هزینه‌های خود را کاهش دهد."

مطالعه موردی

با مطالعه موردی بررسی کنید که با توجه به پیشرفت‌های فناوری، در استفاده از منابع مرتبط با حرفه و رشته‌تان چه تغییراتی صورت گرفته است؟ آیا از منابع موجود به درستی استفاده شده است؟ چرا؟

فعالیت
کلاسی ۸

تخمین زمانی انجام کارها به صورت استاندارد و ارائه پیشنهاد زمانی به مشتریان بر اساس آن

"انجام کارها در کوتاه‌ترین
زمان ممکن با کیفیت
استاندارد و مطلوب"

■ بحث و گفت‌وگو

فرض کنید برای ویزیت، در روز و ساعت مشخص از مطب پزشکی وقت قبلی دارید. پس از مراجعه به مطب در زمان پیش‌بینی شده، پزشک با یک ساعت تأخیر شما را ویزیت می‌کند. کار او را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ این پزشک چه نوع خسارت‌هایی به بیماران و همراهان آنها وارد می‌کند؟

فعالیت
کلاسی ۹

■ مطالعه

از عوامل تخمین درست زمان انجام کارها مهارت و تخصص می‌باشد. با مطالعه و بررسی منابع دیگر، عوامل تأثیرگذار بر تخمین درست زمان را شناسایی و فهرست کنید.

.....

.....

.....

فعالیت
کلاسی ۱۰

■ تکلیف منزل و ارائه
در جدول زیر آثار و نتایج مدیریت منابع را تکمیل نمایید.

	در ارتباط با خدا
	در ارتباط با خود
	در ارتباط با خلق
	در ارتباط با خلقت

محکم کاری

اهداف

- کنترل تولید و خدمات از طریق بازرسی‌های معیاری و نوبتی معمول
- تأکید بر انجام کار و فعالیت بر پایه صلاحیت حرفه‌ای
- بسته‌بندی و حمل و نقل بر اساس دستورالعمل‌های استاندارد با نشان دادن برچسب
- پرهیز از کاربرد مواد و مصالح بی کیفیت در ساخت کالا و ارائه خدمات
- توجه به جزئیات در انجام کارها بر اساس استاندارد
- تطبیق و مقایسه محصول با نقشه

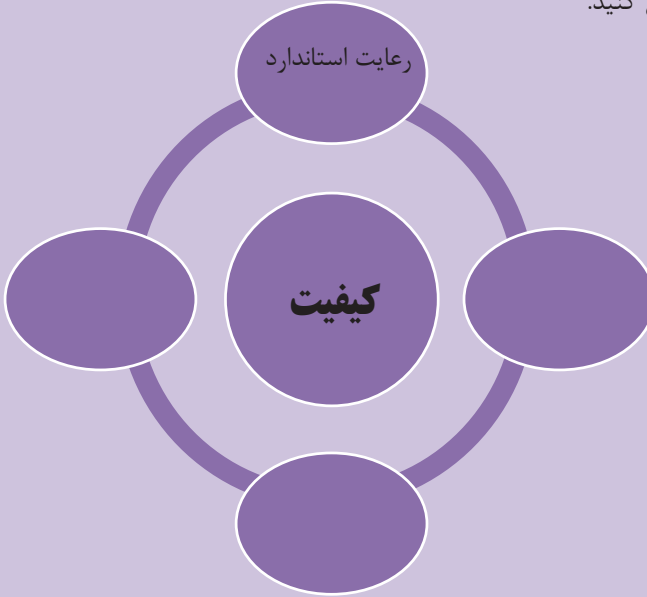
ضرورت و اهمیت

■ تفکر

عوامل مؤثر بر ارائه کالا و خدمات با کیفیت مطلوب و استاندارد را در نمودار زیر مشخص کنید.

■ سخنران - متخصص / گفت‌وگو

با تشکیل گروه‌های دو یا سه نفره یا دعوت از فردی متخصص در حرفه و رشته خود، مثال‌ها و نمونه‌های محکم‌کاری را بحث نمایید و فهرست زیر را تکمیل کنید.

- ۱-
- ۲-
- ۳-
- ۴-

کنترل تولید و خدمات از طریق بازرسی‌های معیاری و نوبتی — معمول

فعالیت
کلاسی ۱۴

تفکر

فرض کنید یک فروشنده مواد غذایی به دلیل اشتباه و عدم دقت، مواد غذایی تاریخ‌مصرف گذشته‌ای را به یکی از مشتریان خود فروخته است. اقدام کوتاه مدت فروشنده برای رفع خطا چیست؟ برای جلوگیری از تکرار این عمل چه اقدام پیشگیرانه بلندمدتی انجام می‌دهید؟

اقدام کوتاه مدت	اقدام پیشگیرانه و بلند مدت

فعالیت
کلاسی ۱۵

تفکر

با استفاده از منابع در اختیار، ۴ شاخص بازرسی جهت کنترل کیفیت محصول (کالا و خدمات) در حرفه و رشته خود را فهرست کنید.

۴	۳	۲	۱

تأکید بر انجام کار و فعالیت بر پایه صلاحیت حرفه‌ای

تفکر

اگر افرادی در حرفه غیرمرتبط با مدرک تحصیلی و تجارب خود به کار گمارده شوند، خسارت‌های فردی و اجتماعی احتمالی ناشی از این تصمیم را در کلاس درس به بحث و گفت‌وگو بگذارید.

فعالیت
کلاسی ۱۶

بسته‌بندی و حمل و نقل بر اساس دستورالعمل‌های استاندارد با نشان دادن برچسب

فعالیت
کلاسی ۱۷

■ بحث و گفت‌وگو

استانداردها دارای سطوح مختلفی هستند. با استفاده از منابع در اختیار، برای هر یک مثال بزنید و نتایج را در کلاس به بحث و گفت‌وگو بگذارید.

استاندارد بین‌المللی	استاندارد منطقه‌ای	استاندارد ملی	استاندارد شرکتی	استاندارد کارخانه‌ای

فعالیت
کلاسی ۱۸

■ تفکر

یکی از مؤلفه‌های مهم در تحویل و ارسال کالا به مشتریان و مصرف‌کنندگان بسته‌بندی مناسب و استاندارد همراه با علائم می‌باشد. در این ارتباط مفهوم تصاویر زیر را بنویسید.

پرهیز از کاربرد مواد و مصالح بی کیفیت در ساخت کالا و ارائه خدمات

■ سخنران – متخصص

با دعوت از فردی مرتبط با استاندارد در خصوص جایزه ملی کیفیت و چگونگی تعلق آن به شرکت‌ها بحث و گفت‌وگو کنید.

فعالیت
کلاسی ۱۹

■ بحث و گفت‌وگو

با تشکیل گروه‌های دو یا سه نفره در مورد تفاوت‌های کالا و خدمات و شاخص‌های کیفیت کالا و خدمات بحث و گفت‌وگو کرده و نتیجه را در جدول زیر فهرست کنید.

فعالیت
کلاسی ۲۰

خدمات	کالا	ردیف
		۱
		۲
		۳
		۴

توجه به جزئیات در انجام کارها بر اساس استاندارد

فعالیت
کلاسی ۲۱

■ مشاهده فیلم

با نمایش فیلم مرتبط با موضوع توجه به جزئیات در انجام کارها، آن را تحلیل و بررسی کنید.

تطبیق و مقایسه محصول با نقشه

■ انجام کار واقعی

تصویری از یک محصول مربوط به حرفه و رشته خود را در محل مربوطه الصاق کرده و بنویسید که چه مشخصاتی از آن باید کنترل شود؟

فعالیت
کلاسی ۲۲

■ بحث و گفت و گو

از آنجا که مواد پلاستیکی، مخرب محیط زیست می باشند و معمولاً در خانه ها روزانه با مقدار زیادی از این مواد سرو کار دارید، فکر می کنید وظیفه شما به عنوان یک شهروند در قبال این مواد چیست؟

.....
.....
.....

■ تفکر

برداشت خود را از تصویر زیر بنویسید.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

■ تفکر

بهره‌وری در تصویر زیر چقدر است؟ مصداق اجتماعی آن چیست؟

فعالیت
کلاسی ۲۵

■ تفکر

چنانچه در مراجعه به یک اداره با چنین صحنه‌ای روبه‌رو شوید، چه حالی به شما دست می‌دهد؟

فعالیت
کلاسی ۲۶

فعالیت
کلاسی ۲۷

■ تفکر

برداشت خود را از هر یک از تصاویر زیر بنویسید.

.....
.....
.....

.....
.....
.....

.....
.....
.....

فعالیت
کلاسی ۲۸

■ تفکر

مفهوم تصویر زیر چیست؟ دو مورد از اهداف شایستگی‌های این پودمان که مرتبط با این تصویر است را بنویسید.

فعالیت
کلاسی ۲۹

■ گزارش تجربه

خاطره و یا اتفاقی در زمینه مرتبط با این پودمان را نوشته و در کلاس برای هم‌کلاسی‌های خود تعریف کنید.

■ تکلیف منزل و ارائه

در جدول زیر، آثار و نتایج محکم‌کاری را تکمیل نمایید.

فعالیت
کلاسی ۳۰

	در ارتباط با خدا
	در ارتباط با خود
	در ارتباط با خلق
	در ارتباط با خلقت

الگوی ارزشیابی پودمان بهره‌وری

نمره	استاندارد (شاخص‌ها، داوری، نمره‌دهی)	نتایج	استاندارد عملکرد	تکالیف عملکردی (شایستگی‌ها)
۳	■ تطبیق و مقایسه محصول با نقشه ■ تغییر در فرایندها برای صرفه‌جویی در منابع کشور	بالاتر از حد انتظار	استفاده از منابع بر اساس صرفه‌جویی در مقیاس	■ مدیریت منابع ■ محکم‌کاری
۲	■ برنامه‌ریزی برای استفاده حداقلی از منابع و اولویت‌بندی هزینه‌ها ■ بسته‌بندی و حمل و نقل براساس دستورالعمل‌های استاندارد با نشان دادن برچسب	در حد انتظار (کسب شایستگی)		
۱	---	پایین تر از انتظار (عدم احراز شایستگی)		
				نمره مستمر از ۵
				نمره شایستگی پودمان از ۳
				نمره پودمان از ۲۰

- ۱- برنامه درسی اخلاق حرفه‌ای (استاندارد آموزشی)، پایه دوازدهم، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، نگارش چهارم، ۱۳۹۷.
- ۲- سیاست‌های کلی نظام، ابلاغی در بخش‌های اشتغال، اقتصاد مقاومتی، ایجاد تحول در آموزش و پرورش، حمایت از کار و سرمایه ایرانی و جمعیت.
- ۳- سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
- ۴- برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران
- ۵- سند طراحی مفهومی آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای در شاخه فنی و مهارتی، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، ۱۳۹۴.
- ۶- مفاتیح الحیات، آیت الله جوادی آملی، مرکز نشر اسراء، ۱۳۹۱.
- ۷- مجموعه تصاویر تارنمای <http://ahlolbait.com>

بهنر آموزان محترم، بهنرجویان عزیز و اولیای آمان می‌توانند نظریه‌های اصلاحی خود را درباره مطالب این کتاب از طریق نامه
برنشانی تهران - صندوق پستی ۴۸۷۴ / ۱۵۸۷۵ - گروه درسی مربوط و یا پیام‌نگار tvoccd@roshd.ir ارسال نمایند.

وب‌گاه: tvoccd.oerp.ir

دخترتالیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش